

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 8 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem posloppu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Štev. 19.

V Ptuj v nedeljo dne 20. septembra 1903.

IV. letnik.

Žaloigra z veselimi prizori.

(Odigrana kot klerikalni shod v Studenicah zadnjo nedeljo teden.)

Osebe:

Veleznani poslanec Robič.
Njegov zvesti prijatelj poslanec Roškar.
Laporski župnik Medved.
(Vsi trije klerikalci z dušo in telesom.)

Šimon Šunko, } napredna kmeta poštenjaka iz Struga.
Jože Dobršek, }
Šimon Šaster, } napredna kmeta poštenjaka iz Pečke.
Štefan Strižič, }

Več naprednih in klerikalnih poslušalcev.

Povzročili so igro po nepotrebnem Robič, Roškar in Medved sami.

(Robič, Roškar in Medved nastopijo.)

Robič (dolgo govori in pove, da kot deželni poslanec za kmečko ljudstvo še ni ničesar dosegel).

Vse gorice se bodejo posušile, v 5 letih ne bode imeli niti ene stare trte več. Kmetje vi morate reguliti. Sploh pa se v vašem bistričkem okraju premalo ljudi oglasi za brezobrestna posojila!

Šunko: Kaj nam pomaga, ako se tudi oglasimo, to pa tisti, kateri se oglasi, navadno ničesar ne dobi. Ako prosim za tisoč forintov, ker bi me vinograd res tudi toliko veljal, ako bi ga hotel popraviti, potem dobim s težko silo in šele v dveh letih 100 forintov ali pa ničesar!

Robič (debelo gleda Šunka): Ako še niste dobili, pa še bode. Poglejte koliko dobijo v ptujskem okraju kmetje, pa se jih tudi veliko več oglasi, saj mi slovenski poslanci vse storimo za to, da se jim posojila dovolijo.

Dobršek: Oho, saj ni res! Ptujski okraj ima migaja, ta se trudi za kmete. On in njegovi tovariši

kot Nemci niso prej dali miru, dokler se niso dovolila dotična posojila. Vi Slovenci pa za nas slovenske kmete družega ne storite, kakor da nam prirejate shode.

Več kmetov: Tako je!

Robič (jako hud): Pek Ornig ni ničesar pomagal. Sploh pa so dobili taki kmetje posojila, kateri bi lahko sami denar posojevali.

Šunko: Mogoče je, da je dobil ta ali oni, ki ni bil potreben, posojilo, a vendar je je dobil, sicer pa mislim, da tudi premožni kmetje trpijo ravno isto škodo, kakor siromaški in imajo več plačil. Vsak, kateri je dobil posojilo, ga bode moral tudi po preteku desetih let dati nazaj. Pa če mi spravimo štiri ali pet kmetov iz ptujске okolice skupaj, vendar niso tako bogati, kakor naš poslanec Robič! Vi Robič pa ste si dali vaš vinograd na deželne stroške zreguliti, denarja pa, kateri se je za to porabil, ne bode nikdar več v deželni kasi!

Dobršek, Šaster, Strižič: Dobro tako! Res je!

Roškar (maje z glavo, ne reče pa ničesar).

Robič (ves bled in prestrašen, odide z odra in ne pride več).

Klerikalni kmetje (molčijo).

Župnik Medved (pogleda ostro Šunka in začne govoriti malo na nos): Hm — mi kmetje smo pač uboge pare, za nas se ne da nič nareti . . .

Šunko: Kako pa to, da se da za vsaki drugi stan kaj — „nareti“? Vsakemu stanu se povikša služba in se mu poboljša plača, učiteljem, uradnikom, duhovnikom, orožnikom, financem, oficirjem. Ako se je dalo za te „nareti“, dalo se bi tudi za nas, ako bi imeli take kmečke poslance, kateri bi imeli več

srca za gospodarstvene težnje, kakor pa za politično hujskanje.

Župnik Medved: Zvišanje plačil od nasprotnika Šunka omenjenih ljudi so povzročili mestni poslanci.

Šunko: Ja, kje pa so tedaj bili kmečki naši poslanci. Sicer pa to ni res in tega ne verjamem. Ja, ako bi bilo vsem drugim stanovom zboljšano plačilo in samo duhovnikom ne, potem bi to že verjel, toda mestni poslanec gotovo nobeden ni glasoval za zboljšanje plačila duhovnikov, ker vidi, da že itak pretežko nosijo svoje debele trebuhe.

Župnik Medved (požira nekaj in molči).

Šunko: Dragi mi kmetje sobrati in sotrpini. Kot prost človek vendar to-le razsodim: Toti shodi prirejeni od klerikalne stranke, to je sama sleparija, ker dokler ne bodejo prišli kmetje za poslance v deželni in državni zbor, poprej ne bode za nas kmete nič boljše!

Župnik Medved: Kmet ne more biti za poslanca, ker je premalo študiran.

Šunko: Zakaj pa so leta 1848. bili kmetje dovolj študirani za poslance? Zakaj pa so nemški kmetje na Srednjem in Gornjem Štajerskem dovolj študirani za poslance? Ako so bili leta 1848. naši kmetje dobri za poslance, ko niso znali niti pisati, niti ne brati, zakaj pa potem niso danes?

Župnik Medved (ne ve, kaj bi odgovoril. Nato zašepeče, kakor v pravem gledališču, sufler, neki klerikalček, od zadej Medvedu na uho: »Vprašajte Šunka, kaj so takrat kmečki poslanci storili?« Medved ponosno povzdigne glavo ter vpraša: »Kaj pa so takrat kmečki poslanci in njih tovariši storili in dosegli?«

Šunko: Desetino in roboto so odpravili, katere od tistega časa več ni!

Župnik Medved: Zdaj pa je bolj »aklik«, kakor je bilo tedaj. Danes mora imeti kmet najmanj dve latinski šoli, ako hoče biti za poslanca, mora biti učen.

Klerikalček (neka prava farska podgana zašepeče): Ja učen mora biti, bolj že kakor Kresnik.

Ogoljufan hudobec.

Konec.

Ko je prešlo sedmo leto in napočil dogovorjeni dan šel je kovač v gozd k — vragu, ki ga je že čakal pri znani bukvi.

»Denarja ne potrebujem več, imam že vsega dovolj,« dejal je mojster zelenemu, »pa zaradi ljubega miru v našem mestecu te prav lepo prosim, da mi izkažeš še eno dobroto.«

»No, kaj pa hočeš?« obregne še peklensčak, »le hitro mi razodeni svojo željo, saj veš, da sem mogočen!«

Kovač ponižno nadaljuje: »Da bi imeli pri nas pred najhujšim jezikom, kar jih miga pod solncem, vendar enkrat mir, prosim te, pojdi prihodnji četrtek ter prihodnjo soboto in nedeljo zvečer k ženi dohtarja Grabeža in jo prisili, da obljubi, nikdar več delati s svojim strupenim jezikom nemira in razpihovati sovraštva in jeze. Vsakokrat smeš ostati pri njej le eno uro in seveda ubiti je nikakor ne dovolim.«

»Če ni nič drugega, to ti prav lahko izpolnim,« odvrnil je rogač, ter se se toli grozno nasmejal, da se je stresla kar cela gora. Prestrašeni kovač je urno pobral svoje pete in jo popihal domu.

Sunko (navdušen): Stokrat boljši poslanec bi bil Kresnik za nas. On pozna nas, on ve, kako se nam godi, on vidi, kako po naši dolini voda teče, koliko nam napravi škode. On je dovolj učen za nas, ker več zna, kakor marsikateri naših poslancev, ker ima več srca za nas, kakor pa tisti, ki tega kraja nikdar ni videl, tisti, ki je tam neki onkraj Maribora doma.

Župnik Medved (začne o drugi stvari govoriti)! Glejte slovenski kmetje nemške napise na novem sodnijskem poslopju, glejte nemške uradnike, kateri nočejo slovensko pisati, katerih ljudstvo ne razume in kateri ne razumejo ljudstva.

Šunko: Pa ni res! Toda zakaj pa nam branite vsak poduk v nemškem jeziku, zakaj zatirate vsaki nemško šolo, tako da se ne more nihče nemški naučiti? Vi pa seveda znate vsi dobro nemški, samo mi bi naj ostali vedno zabiti.

Župnik Medved (se skrije iz odra in tako kakor Robič ne pride tudi on več nazaj.)

Roškar (ni ga nikjer videti in ne ve se, kedaj se je zgubil).

Klerikalni kmetje (so se razskropili).

Napredni kmetje: Naš Šunko je prava kmečki kri, ki se celo — Medveda ne boji!

Šunko, Dobršek, Šaster in Stričič: Živel napredek, živel »Štajerc«!

Epilog.

Nato je nastalo nepopisno navdušenje zbranih kmetov in mnogi klerikalci, ki so prišli nazaj, postali so naprednjaki. Šunko, Dobršku, Šasteru in Stričiču se od vseh strani častita, ker se jim je posrečilo, klerikalno žaloigro tako odločno spremeniti v veselo igro. Robič, Roškar in Medved izrečejo na potu proti domu, da so bile žalostne vloge, katere so sprejeli v tej igri, jako nehvaležne, ker se je med kmeti v bistričkem okraju že preveč zjasnilo. Zato bodejo priredili najbrž v kakem drugem bolj temnem okraju zopet novo igro. Mogoče pa, da se znajde tudi tam kakšna luč, ki bode oder razsvetila.

V četrtek zvečer šel je dohtar Grabež v čitalnico, kjer se je vršil zaupen shod. Zbrali so se naši »prvaki«, kakor advokati, župniki, kaplani ter njihovi kimavci in priganjaki, da bi se posvetovali, kako bi se dal ubogi slovenski kmet vkljub »Štajerčevemu« prizadevanju še nadalje voditi za nos. Seja je trajala dolgo, a potem so se voditelji še prav prično krepčali, češ: danes si smemo malo več privoščiti, ker nam bode to, kar smo nocoj iztuhtali, nosilo še veliko dobička.

Kakor povsod, kjer se kujejo črne in nepoštenne misli, tako je bil tudi vrag pri tem shodu za podpihovalca. Neviden je stal za vsakim govornikom, ter mu šepetal na uho. S svojim uspehom je bil zelo zadovoljen. Zato se je ob jednajstih vesel in korajžen podal k Grabeževki.

Znano vam je gotovo, da se vrag lahko spremeni v stvar, kakoršno le hoče: Evi se je prikazal kot kača, marsikateri pijanček je videl v temni noči črnega mačka z žarečimi očmi, k dekletom prileze v podobi vrlega fanta, mladeniče zopet zapeljuje v podobi nebeškolepih devic, a slovenskega kmeta zavaja na kriva pota v obleki farjev in advokatov. Tisto noč je prilomastil k hudi doktorci v podobi njenega moža.

Z velikim ropotom je odprl vrata. V sobo prišedši se

Nemiri na Balkanu.

Vedno in vedno prihajajo poročila iz Makedonije in iz Turčije, katera se glase od dneva do dneva strašnejša. S smodnikom (pulvrom) in dinamitom nastopajo Bulgari ne le proti Turkom, temveč tudi proti kristjanom in Grke morijo, ako jih le dobijo v pest.

Turki in Albanci pa nastopajo po svoji že nekdanji navadi še grozovitnejše. Samo v enem dnevu so usmrtili v neki vesi po imenu Alamdzik nad 220 Bulgarjev.

Evropske države se skoraj ne brigajo za te dogodke, čeprav njih ti prav za prav dan za dnevom izivljejo, da bi se morale usmiliti brezštevilih, nedolžnih žrtev teh ljutih razbojnikov, ne, nasprotno, Evropa zre mirno to klanje, k večjemu, da še ta ali druga država, kakor na primer Angleška ali Francoska iz dobičkaželjnosti ustaše podpira in tako rekoč vlija olje v ogenj.

Kakor se poroča, se godi Turkom v okraju Adrianopol prav slabo, tudi napadi na železnice se množijo. Turška država ne bode najbrž tega delj časa mirno gledala, temveč bode Bulgariji napovedala vojsko. Celo sedajno stanje je skoraj tako, kakor je bilo pred začetkom vojske med Grki in Turki, v kateri se bili Grki kakor je znano pred par leti od Turkov pošteno tepeni. Tedaj so dovolili Grki da so se zbirale v njihovi deželi čete ustašev, katere so morale ropale in požigale v sosednjih turških krajih. Turčija je seveda nasprotovala in se je pritoževala glede teh izgredov napram grški državi, toda ta, namesto, da bi bila končala klanje, je vložila zopet svoje pritožbe proti Turčiji in ta seveda je bila radi tega primorana napovedati Grkom vojsko. Vsakdo ve, kako slabo se je Grkom tedaj godilo.

Ravno take so sedaj razmere med Bulgarijo in Turčijo. Ali bode Bulgarija tudi tako nespametna, da bode pričela s Turki vojsko, to se bode pokazalo že morda v par dnevih, gotovo pa je, da sta Bulgarija in njen knez Ferdinand kriva vsem izgredom.

opotekal kakor natrkan pijanec, mabal z rokami in se nalašč zaletel v omaro, kjer je bila shranjena dragocena posoda, da je glasno zažvenketalo in da so se vsule na tla črepinje ubitih čaš in steklenic.

Grabeževka je hitro vstala in se zagnala v vruga ali kakor je mislila, v svojega moža. Jela sta se suvati in ruvati in metati po tleh. Ko se je utrudila, kričala je na vse grlo: »Oj jaz uboga žena, nisem li zadosti nesrečna, ker sem se navezala za celo življenje na tebe, ničvredneža? Zdaj se pa celo pijančevati začneš?«

Namisljeni mož dene nato z opletajočim se jezikom: »To sem storil iz same žalosti, ker imam tako hudo ženo in takšen, kakoršen sem zdaj, pridem domu tako dolgo, dokler ne postaneš boljša in mirnejša. Bodemo že videli, kdo je gospod v hiši!«

Tristo kosmatih medvedov, zdaj se je začela se le prava komedija: vrag je moral bežati iz kota v kot, iz sobe v sobo, ona pa za njim, obdelujoč njegovo glavo s pestjo in kričeč na vse grlo: »Ti krmižava sirota, mar li misliš, da sem jaz slovenski kmetav? Ti, ti, ti bi bil rad gospodar v hiši? Ti zgaga, ti črni kostrun, ti jalova uš, poberi se vun!« — Ta dirindaj je trajal, dokler ni potekla ura, in vrag je moral oditi.

Razne evropejske države še hočejo enkrat opominjati bolgarsko deželo, naj napravi konec groznemu klanju, naj ne povzroči vojske z Turčijo. Toda ta opomin ne bode imel najbrž nikakega vpliva, ker nikakor ne ravnaajo vse evropske države v tej zadevi popolnoma odkritosrčno in pošteno. Žalibog, to je sedaj dokazano, da podpirajo Angleži bulgarske roparske čete na tistem z orožjem in s smodnikom, ravno tako Francozi. Pred kratkim se je namreč v Bulgarijo pripeljalo več vagonov na katerih je bilo pisano, da je v njih celuloza za papir, a bile pa so v resnici v teh vagonih francoske puške, smodnik in krogle. Zato se nam pač ni čuditi, da ustašem nikdar ne zmanjka streliva, čeprav se jim je že v večih krajih odvzelo. Bulgari se posebno od Angležev, sevé na tistem, hujskajo, naj bi pričeli s Turčijo vojsko, zato pa jih tudi ta država skrivoma podpira z denarjem in orožjem.

Naše mnenje je to, da bulgarski knez ne bode takoj pričel vojske s Turčijo, ker se boji za svoj itak jako črviv prestol. Sploh pa je Ferdinand veliki bojazljivec. Sedaj, ko bi moral stati v teh važnih trenutkih na čelu svoje vlade, biva od velike straže zasigurjen pred vsakim dinamitom v Euksinogradu, in pričakuje trepetaje, kaj se bode iz vsega skuhalo. V Bulgariji pa vre, da je groza. Ako se bode v kratkem začela vojska med Turčijo in med Bulgari, potem jo imajo gotovo najbolj zopet Angleži na vesti.

Nadalje moramo omeniti še to, da so začeli vlečiti tudi Serbi z Makedonci, kako se pa bodejo ti obnašali pri skoraj neizogibni vojski med Turki in Bulgari, tega seveda sedaj ne more še nihče povedati.

Miroljubni ljudje upajo, da bode jesen in njeno slabo vreme povzročilo mir v Makedoniji, ta nada pa je seveda, kakor hiša sezidana na pesek.

Nam Avstrijcem se ni bati seveda ničesar, ker Avstrija gotovo ne bode tako neumna, da bi žrtvovala le enega svojega vojaka radi balkanskih roparjev, morilcev in tatov.

Nekaj časa pozneje vrnil se je Grabež iz Čitalnice. Žena je že zopet spala, kar mu je bilo prav ljubo, in tiho se je skobacal v svoje gnezdo. Pa drugo jutro se je vsula ploha nanj. Najhujše mu je delo, da ni vedel, kaj je njegovo ženko razdražilo, vsled česar je že mislil, da se ji pošteno meša.

V soboto zvečer, ko je šel Grabež v farovž k župniku Kmetoguli glodat obilne ostanke od bogate gostije, katero je nanosilo verno ljudstvo za »sveti« misijon, prišel je zeleni zopet na obisk k milostlivejši gospej dohtarci in sicer zopet v podobi njenega moža. Tokrat pa je vzel seboj neko zelo hudo mazilo, namreč bikovko in namazal z njo Grabeževki, ki ga je sprejela z ostrimi besedami in pekočimi klofutami, na hrbet in še malo niže vsa poglavja zakonskega katekizma.

Ko ga je že roka bolela, je rekel, da hoče jenjati, če mu obljubi ostati mirna in ljubeznjiva žena. Toda ona se je branila ko divja mačka, ga praskala po licu, vgriznila v uho, ščipala kamor je ravno dosegla in vpila: »Bedak zabiti, si pač grozno neumen, ako misliš na ta način pri meni kaj opraviti! Na celem svetu ne najdeš palice, katera bi me prisilila, da bi postala možu pokorna ali morda celo mirna in tiha, kakor kakšen mutec. Čaj, bodem te že še naučila kozjih molitvic!« — Ura je zopet minila, in vrag je moral oditi, ne

Spodnje-štajerske novice.

Štajerski deželni zbor. Seje štajerskega deželnega zbora se bodejo dne 21. tega meseca zopet pričele.

Novo okrajno glavarstvo. Ministerstvo je odločilo, da se okraj Konjice loči od celjskega okraja in da bodejo od sihmal Konjice okrajno glavarstvo.

Sprememba poštnega imena. Pošta sv. Tomaž pri „Veliki Nedelji“ se bode od sihmal imenovala: Sv. Tomaž pri Ormožu.

Župnik v Cirkovcih obsojen. Pred kratkim je šla Marija Frangeš iz Zgornjih Jablanov k župniku Černejšeku v Cirkovcih in ga prosila, naj bi ji podpisal ubožno spričevalo, katero je rabila za svojega nezakonskega otroka. Poročali smo pred kratkim, kako je ta gospod neki drugi ženski raztrgal ubožno spričevalo, ne da bi ga podpisal. Mariji Frangeš pa ga ni raztrgal, tudi ne podpisal, pač pa je vzel razklina neko kači podobno cev iz gumija, katera je takozvani „bikovci“ jako slična in je žnjo ubogo prosilko natepel. Frangeš je zato župnika tožila, ker smo ji mi to svetovali. Dne 17. t. m. je bila o tem obravnava pri ptujski sodnji. Sodnik vpraša deklico: „No, kako je bila cela stvar?“ Nato odgovori Marija Frangeš: „Gospod sodnik, jaz sem prišla v farovž in sem prosila, da bi mi gospod župnik ubožno spričevalo podpisali; podpisali pa so mi ga z cevjo, katero imajo sedaj v roki (župnik je prinesel svoj „krdabač“ k sodnji) na mesto na papir, na hrbet.“ Župnik je seveda tajil, toda dokazalo se mu je, da je v svojem zagovarjanju lagal. Kazen: Župnik Černejšek mora plačati 20 kron kazni, Mariji Frangeš 23 kron za bolečine in vse sodnijske stroške. Zdaj pa še najkdo trdi, da ta župnik ni poštenjak, ko pa tako skrbi za uboge. „Blagor jim, ki so usmiljenega srca.“ Radi bi pa vendar vedeli, ali se za otroke, katerim so farske kuharice matere, župniki pa samo strici, tudi tako v farovžih podpisujejo spričevala?

Ptujska nemška šola. Veliko važnost, katero ima poduk v nemškem jeziku so hvala Bogu spoznali kmetje ptujske okolice. Nad 150 slo-

da bi bil kaj opravil.

Vem, da bi nobeden izmed cenjenih bralcev ne hotel biti drugo jutro v Grabeževi koži. Zbadala in brcala ga je neusmiljeno, čeravno ji je prisegel, da ne ve, zakaj se huduje, in čeravno je klical vse svetnike božje za pričo, da je popolnoma nedolžen.

Drugi dan se je peljal doktor Grabež s kaplanom Deviškasmrt na mladeniški shod. Njegova boljša zakonska polovica se ta večer niti vlegla ni. Na mizo je nanosila več takih reči, s katerimi bi bila mogla tudi najstarejšemu biku omehčati trdo glavo.

Glasno se je nasmejala, ko so se eno uro pred polnočjo odprla vrata in je skočil v sobo zeleni, pa ne več v dohtarjevi podobi, marveč v svoji satanski uniformi: z dolgimi rogov, ognjenimi očmi, velikim repom in s parklji na nogah.

»Oj ti norček ti!« pozdravila ga je dohtarca, »ali meniš, da sem majhen otrok, ker me hočeš s to pustno obleko prestrašiti? Ne boš Jože: Prišel si prepozno. Nikdar ne plešem, kakor ti godeš!«

In od mize so začele frčati nad ubogega vraga razne trde in robate reči, da je večkrat zagledal vse zvezde. Kar prestrašil se je. Nikoli se mu ni še prigodilo, da bi se kateri

venskih kmečkih starišev je prosilo za sprejem svojih otrok v te šole. Radi tega so se morale klopiti v nemških šolah nove klopi, sploh različne šolske potrebe. Ker seveda mestna občina ni nikakor obvezana skrbeti za otroke ljudskih občin, in ker imel mestni šolski svet radi ljudskih otrok na 1000 kron izdatkov, določilo se je, da mora vsak otrok, kateri pride iz drugih šol v ptujske nemške šole, plačati za celo leto 8 kron šolnine. No, manjša šolnina se pa vendar ni mogla uvesti. Kmetje pa radi plačajo teh 8 kron in nekoč se je izrazil nek gospodar iz okolice: „100 K tudi rad plačam, samo ako mi sprejmete dečka v nemško šolo.“ Sedaj še vam hočemo neko zanimivo resnično dogodbico povedati. Neki železniški sluga iz Hajdinja, kateri ima več otrok, je poslal na mestni šolski svet prošnjo, glasečo se samo nekako tako le: „Sprejmite mojega otroka v mestno nemško šolo, ker se v Hajdinski šoli ne nauči ničesar, posebno pa ne nemškega.“ Mestni šolski svet je poslal to prošnjo na Hajdinski občino, da bi pozvedel še druge, za sprejem dotičnega otroka potrebne reči. Kar naenkrat pa pride dotični železniški čuvaj povedat, da ga je poklical mogoč nadučitelj Podobnik pred sebe, da bi ga tam prosil odpuščanja, ker ga je z dotično prošnjo razžalil, sicer bi ga moral tožiti. Gospod Podobnik je tukaj razžaljenje? Toraj tako se prizadevajo občine in nadučitelji zabraniti slovenskemu ljudstvu nemški poduk? Je vredno, da si zapomnimo g. Podobnik!

V srajci je odbežala. Neka Forstnerič, stara kakih 20 let iz Bukovec pri Ptuj, je prišla pred kratkim v neko ptujsko prodajalno za žganje in je zahtevala tam pol litra ruma in prosila naj natakariča svoto za rum zapiše, trdeč da gospoda pri katerem ona (Forstnerič) služi ni doma, in da bode ta že poplačal račun. Natakariča je dekli gospodov verjela in jej izročila zahtevano pijačo. Par ur po neje pa je prišla Forstnerič nazaj in je zahtevala zopet pol liter ruma. Ker je bila tedaj druga natakariča v prodajalni, se je zopet njeni želji ustregla. Ko pa je natakariča zapisala v knjigo tudi to svoto

človek njega ne zbal, ko se mu je prikazal v pravi podobi. Od samega strahu spustil je od sebe nek hud žvepljeni duh, da je dohtarca jela kašljati ter zbežal iz sobe in Grabeževi hiše.

Hitro potem so se zbrali nad mestom temni oblaki, ter bliskalo in grmelo je, kakor bi se bližal sodnji dan. Z groznim treskom švignil je velikanski blisk v kovačevo hišo. Kovač so kar otrpneli, kakor bi se bili spremenili v golo kamenje. le kovačica je zavpila: »Jezus, Marija! vdarilo je.«

Mojster pa je zapazil na tleh pri peči kos raztrganega papirja. Hitro se je pripognil, ga pobral in vtaknil v žep. Bil je to jako važen list, ničesar drugega, nego s krvjo podpisana pogodba (kontrakt), katerega mu je zdaj hudobec vrnil.

Kadar so možje pozneje v krčmi govorili o hudih ženskah in tožili svoje zakonsko gorje, pridjal je kovač vsakokrat svoj govorom nekaj »paprake« ter vsakokrat rekel: »Huda žena je najhujša stvar na svetu, nje še vrag ne more poboljšati!« in vedel je prav dobro, zakaj je tako pravil. Ko se je poln vračal domu, božal si je svoj trebuh, ki je zopet lepo narasel in mrmral tiho: »Huda žena je strašanska nesreča; za mena pa je bila velika sreča, ker bi me bil zeleni drugače davno vzel.«

je ji je vendar zdelo čudno, da dotični gospod potrebuje v teku enega popoldana celi liter ruma, in tudi tega je šla sama k gospodu, da bi dobila tam denar. Toda kako se je začudila, ko je v dotični hiši zvedela, da gospoda, ki je potreboval en liter ruma, že več kakor tri tedne ni v Ptuj. Natararica celostvar javila policiji in Forstnerič se je po dolgem iskanju našla v mestnem gozdu — seveda pijana, ker je bila ves rum z neko prijateljico povžila. Forstnerič je bil tako divja, da sta jo policist in neki vojak, ki mu je priletel na pomoč komaj prepadala in jo vklenila. Ko so jo pripeljali na policijo, hoteli so jo takoj odpeljati k sodnji. Toda zdravnik odločil, da mora poprej v bolnišnico, ker je bolana. Bolnišnici je šla Forstnerič ob polnoči na stranišče. Tam je skočila skozi okno v vrt in je odbežala oblečena samo srajco. Tako je prišla do nekega posestnika Drave. Potrkala je na okno in prosila naj jej odprejo in naj ji dajo obleko, ker se je hodila kopat Dravo in med tem ko je bila v vodi ji je nekdo ukradel obleko. Gospodar se je usmilil od mraza in ji je dal obleko. S to je prišla nazaj v hišo. Forstnerič v temno noč. Skoraj teden dni je iskali žandarmi v ptujski okolici še le v koncu njenega tedna so jo prijeli na njenem domu. Forstnerič se je izročila c. k. sodnji in se bode po dostani kazni, ker je že bila poprej velikokrat radi tatvine golufije kaznovana, oddala najbrž v prisilno delavnico.

Strašna smrt 4letnega otroka. V Spodnjih Jabljanih je paslo dne 7. t. m. več otrok na nekem travniku. Zakurili so ogenj in se pri njem greli. Neki otrok reče 4letnemu fantku Janezu Buklan, naj ponj predpasnik (fortuh), da mu bode nadeval v njega rjavice, katero bodejo potem zanesli na drugi kraj. Otrok je ubogal in se mu je pri tem užgal predpasnik v obleko. Siromaček je dobil take opekline, da je led tega umrl. Pazite na deco, ne pustite pastirca na paši kuriti.

Stepli so se. Dne 10. t. m. se je pograbilo pri žetvi koruze v Možganjih več fantov. Pri tem pretepu je udaril Ferdinand Kožuher Martina Majcenoviča z drogom tako po glavi, da ga je smrtnonevarno ranil. Majcenoviča so pripeljali v ptujsko bolnišnico.

Z nožem ga je težko ranil. Dne 5. tega meseca je zbralo v Spod. Velovlaku več fantov. Med njimi nastal prepir, kateri je imel jako slab konec. Neki Franc Vidovič in Franc Bolkan iz Spodnjega Velovlaka sta se pri tem prepiru poprijela. Vidovič je — ker je to žalibog med fanti navada — potegnil žepa nož in ga zasadil svojemu nasprotniku Bolkanu med rebra. Bolkan se je zgrudil težko ranjen na tla. Ranjenega so pripeljali v ptujsko bolnišnico, kjer pa bo moral v luknjo.

Roko mu je zlomilo. Dne 9. t. m. je peljal hlapec iz Ptujkega ptujskega mestjana Štefan Svenšek z dvema kolesoma 3 polovnjake vina na cesti pred ptujsko železniško šolo. Kar na enkrat so se mu konji splašili in Svenšek jih ni mogel obdržati. Voz se je pregal in padel na hlapca, ter mu zlomil desno roko

v dveh krajih. Ponesrečenec je sedaj v bolnišnici. Roka mu bode najbrž ostala, toda težko, če jo bode zopet zamogel rabiti.

S kamenjem so ga napadli. Dne 7. t. m. ob 3/4 na 8 zvečer se je šel učitelj ljutomerske nemške šole s svojo ženo in njeno materjo v okolici Ljutomerški sprehajati. Ko so prišli v neki klanec, začelo je iz grmovja na nje leteti kamenje takogosto, kakor toča. Šele, ko je učitelj vstrelil iz revolverja v grmovje, so nehali 4 fantalini metati kamenje in so odbežali. „Mladeniški shodi“ in pisarjenje klerikalnih časopisov imajo kakor se vidi, jako lepe uspehe.

Požar. Dne 2. t. m. je nastal požar v hiši in v gospodarskem poslopiju neke Ane Belec v Janževem vrhu, in je uničil skoraj popolnoma dotični hram. Posestnica, katera je bila za 1000 kron zavarovana, ima škode kakih 700 kron. Požar je povzročila najbrž hudobna roka.

Okrajni zastop gorne Radgone. Volitve za okrajni zastop gorne Radgone so se vršile dne 10. in 11. t. m. Dokončale so se, ne da bi se bilo veliko spremenilo. Izvolili so se možje, kateri so skoraj večinoma bili že v prejšnjem okrajnem zastopu. Od veleposestnikov so bili enoglasno izvoljeni ti le gospodje: Otto in Adolf Zorzini, Clotar Bouvier in sicer iz občine Gorna Radgona. Franc Winkler iz Radgone, potem Franc Vračko iz Orehovec, Karl Kreft od sv. Jurija, Alojz Kaller iz Hrastja, Vincenz Steinbrener oskrbnik negovske grajščine, Alojz Kreft iz Očeslave in Simon Markovič iz Lastnomerc. Zvoljeni so bili z 27 glasovi, ker so gospodje iz Radgone, Graca i. t. d. večinoma veleposestniki. Kmetje naprednjaki so jim jako hvaležni, da so potegnili ž njimi. Drugi dan je bilo drugače. Prišlo je bilo na volišče vseh 48 volilcev. Takoj ste se naredili dve stranki, toda pri tej hudi bitki nikakor nista mogla Tonček iz Kapele in Zvonček iz Ivajnc zmagati. (Naj se to lažita!) Z veliko silo so se poganjali tako zvaní narodnjaki in prvaki gornje-radgonskega okraja, da bi dobili večino, ali vse zastonj! Sledeče pismo katero smo dobili slučajno v roke, naj pokaže našim bralcem, kateri klerikalci so bili v tako zvanem volilnem odboru, da bomo jih in njihove sredstva bolj natančno spoznali. Glasi se tako le:

„Dne 10. in 11. sept. voliti nam bode zopet zastopnike v okrajni zastop Gornjeradgona.

Dozdaj imeli smo v okrajnem zastopu večinoma gospode radgonske pürgarje, ker nam okrajne doklade zmirom zvišujejo, (od 18% na 20% in zdaj že 27%) za gospodarske koristi okraja pa se malo brigajo.

Ali bomo te može zopet volili? Ne! Teh ne bomo več volili. Voliti pa hočemo tokrat k m e t e iz domačega okraja in to poštene slovenske kmete, kere bomo si sami zbrali.

Da si zberemo take može, tak Vas prijazno vabimo, da pridete dne 8. sept. popoldne ob 4. uri k Kapeli v gostilno g. Divjaka (prvo nadstropje zasebna soba), da se v vsem tem pogovorimo. Z odličnim spoštovanjem volilni odbor. „D i v j a k m. p.,

Veberič m. p., Brumen m. p., Borko m. p., Zemljič m. p. Vrhnjak m. p.“ — Kar se tiče zvišanja okrajnih dokladov, omenjenega v tem pismu, se je o tem že v tem listu pisalo. Od istega časa, kar se je znižala zemljiška dača (štibra), imajo vsi okraji, toraj tudi gornje-radgonski in vse občine zvišane naloge, toda malo okrajev na Štajerskem je, ki bi imelo manjše naloge, kakor Gornja Radgona. Od kod so ti ljubi možje s svojim volilnim odborom vred denarje dobili, nam ni znano, znano pa nam je, da so pili prav regimentno in to skozi dva meseca vsako nedeljo. Predsedno nedeljo je gospod doktor Leo Kreft pokazal svojo moč v gostilni v Očeslavcih, ker mu je prišlo, po slovensko povedano, da je „k o z l a l“ pod mizo. Nikakor pa se temu ni čuditi, ko je vendar videl mogočne svoje „jogre“ pred seboj in to je najbrž škodovalo njegovemu dohtarskemu želodcu. Kaj radi se pa bodejo volilci spominjali na „narodno“ stranko, katera je prišla bledih lic, žolta, kakor njihovi volilni listeki, čeprav so pred volitvo pri Škerlecu, kakor se sliši, pojedli par škafov golaža in to v petek, med tem ko jih je več duhovnikov nadzorovalo. Ko so svoje žolte listeke oddali, zniknili so kakor kafra, samo Tonček so še ostali in par korenjakov žnjimi. Ta dan je bilo v Gornji Radgoni videti dovolj duhovnikov, suhih in debelih, mladih in starih in dovolj bogoslovcev na cesti in tudi seve po krčmah. Kaj, ali je bila tam morda kaka božja pot? O ne, nagovarjat so prišli ti gospodeki volilce, naj bi žnjimi potegnili. Naprednim volilcem so obečavali zlate krone in Bog ve kaj vse, ako bodejo žnjimi volili in tako se je zgodilo, da je tu in tam nekateri, drugače v obče pošten mož, obsedel na njihovih limanicah. Celjski „žabi“ pa, katera je o teh volitvah toliko reglala v tem okraju in udrihala po naprednih poštenjakih, svetujemo sedaj, ko se zima približuje, naj gre zopet nazaj v svojo lužo in se tam pokoplje globoko v blato. — Dne 11. t. m. so bili izvoljeni v okrajni zaztop: Joh. Kürbus (Gornja Radgona), Franc Krempel in Franc Paulič (Črešnovec), Anton Grill (Sratovec), Anton Pekonja (Polički vrh), Franc Puher (Vigavski vrh), Mat. Špende, nadučitelj (Ščavnica), P. Tomažič (Negova), J. Vučina in N. Muhič (Terbegovci), Valentin Matjašič (Galušak), Lovrenc Križanič (Hrastje), J. Kotzbek (Melovje), Alojz Družovič (Juvanci), Jak. Klobasa (Okoslavci), Peter Kaidič (Rihterovci) in Jakob Mikl (Sv. Juri na Ščavnici). Čast vsem vrlim naprednim volilcem!

Dopisi.

Dobje pri Planini. Začudil se bodeš ljubi „Štajerc“, da še vendar enkrat od nas zapuščenih Dobčanov nekaj slišiš. Mogoče, da si svet misli, da smo se zaradi občinske volitve, pri kateri smo imeli hud boj, čisto razškopili. Občinska volitev, zoper katero se je itak vložil ugovor ali rekurz, se je vršila res tudi nepravilno in za nas uboge posestnike celo slabo. Pa kaj bi se ne bilo tako zgodilo, ko pa je župnik

Vurkelc več nedelj pred volitvo iz prižnice, namesto da bi nam oznanjeval Kristusove nauke, le o občinski volitvi navdušeno pridigoval. Povdarjal je na tem svetem mestu, da naši kmetje ne smejo naprednih možev voliti, temveč le tiste, katere bo on nasvetoval. Pa kaj še vse to, povabil je tudi zdaj enega, zopet potem drugega volilca k sebi v farovž in jih tam strašil, razlagajoč jim, kako hudo se bode občini godilo, ako ne bodejo tako volili, kakor bode on rekel. Pa veste, zakaj hoče župnik samo nezavedne može, sploh take, ki trobijo v njegov rog, v občinskem odboru imeti? Zato, da mu nebi nasprotovali, ako pošlje on svoje može z žakli po fari, da mu pobirajo zbirco ali bernjo v žitu, čeprav je zbirca že rešena in plačana v denarju. Drugi vzrok je ta, ker ima on svojo štacuno v Dobji in ker pričakuje, da se bode s pomočjo podvrženega mu občinskega zastopa vsakemu drugemu taka obrt ložje zabranila. Njegova štacuna je zares kaj vrla! Posli v tej štacuni ga itak ne stanejo veliko, sploh pa je stvar jako zanimiva, da ima župnik eno žensko za poslovodja, zopet žensko za pomagaca, kakor se sliši bode kmalu dobil neko dekletko za učenko v to trgovino, v kateri možkega nikakor ne trpi. Ja, ja ženski poslovodja in ženski komi, in ženski učenec potem pa katoliški župnik, Kristusov naslednik, kot glavar ali šef „narodno krščanske štacune“, to je jako zanimiva stvar! Mi Dobčani nismo bili nikdar na glasu, da bi bili bojeviti in sovražni ljudje, ako pa smo se v zadnjem času jeli gibati, zakrivil je to v prvi vrsti naš velenčeni župan Anton Hrastnik, kot ptujec med nami, kateri kaj dobro zna, kje ima žep za denar in pa kakšni glas ima prazen sod. Podpore za po toči in mrazu poškodovane uboge, katere je država v lanskem letu naši občini podelila, so se po njegovem nasvetu tako razdelile, da so tisti, kateri imajo med nami največ premoženja in kateri skoraj te ujme čutili niso, največ dobili. Ubogi kočarji, katerim bi se bilo moralo najprvič pomagati, ker jim je manjkalo živeža, so se skoraj popolnoma izpustili. Ravno ti siromaki, katerim je Bog podelil mnogo otrok, in kateri so se morali težko bojevati proti hudemu človeškemu sovražniku, proti gladi, niso ničesar dobili. Občinsko hišo je dal ta modri občinski oče za 50 gold. v najem, čeprav se mu je takrat ponudil najemnik, ki je hotel plačati 200 gl. Kolikor nam ne more ta župan „pomagati“ pa nam „pomaga“, župnik Vurkelc, kateri še je morda marsikateremu znan kot kaplan iz Gornjega grada. Še dandanes pripovedujejo časniki o njegovem tamošnjem službovanju, kako „miroljubno“ in značajno se je tam obnašal in kako je imel takrat mnogokrat s sodiščem opraviti. No, poboljšal se ni kaj mnogo! Jako zanimivo je dejstvo, da nas imenuje naš „vrli“ dušni pastir po časnikih vedno kače, gade itd. — Toraj s tema dvema klerikalčema so prišli k nam prepir, nemir in sovraštvo. S tem je povedano dovolj. Št. Rupertski Tonče in Vurkelc nas tožujeta, iz zgolj veselja do tožbe. Toda vedita vidva korenjaka, da se vaji in vajinih tožb nič ne bojimo, dale nam bodejo

vsaj priložnost, da vama na pristojnem mestu še kaj več povemo. — Drage volje, je to bilo pisano vidva gospoda! Ako hočeta še pride več in sicer za svet je bolj zanimivo.

Trije napredni možje.

Iz Ljutomera. Pri nas so v zadnjem času postale razmere skoraj neznosne. Vsaki klerikalni listič hujska slovenske prebivalce v okraju proti nemškim sosedom in njihovim prijateljem, „pristaše“ jih imenuje klerikalni listič. Najbolj pa seveda si prizadeva ta druhal kmeta nahujskati proti tržanu. In te hujskarije se tako trbovratno ponavljajo, da naposled kmet res ne ve, komu bi verjel. Od vsake strani mu prigovarjajo, da sedaj kar naenkrat moral čutiti in preganjati ljudi, katere že več, kakor 30 do 40 let pozna kot poštejnake, in s katerimi je do sedaj vedno živel v prijateljstvu in slogi. Ena veselica za drugo na takozvani narodni podlagi se priredi od klerikalne strani, na katero nihče ne misli. Mladina postaja vsled teh hujskarij vedno bolj in bolj surova, mlečnezobi fantalini iz ljudskih far prirejajo v Ljutomeru nemire in skandale. S slovenskimi trakovi okinčani napadajo mirne ljudi in hočejo celemu Ljutomeru zapovedovati. Kako daleč so že prišli ti fantalini, pokaže to dejstvo, da je neki tako okinčan fantalin za časa zadnjega misijona nekemu kramarju tik cerkve razpelo (križ z Kristusom) vkradel. Omika nima pri tej druhalni niške veljave, tisti pa, kateri najbolj rogovili, imajo več časti pri njih. Zato se množijo vedno in vedno reiskave pri sodniji, pri policiji in c. kr. glavarstvu.

Zadnjič je na primer morala policija rabiti sablje. Kako znana izmed teh nemirnežev sta neki Bohinec in Zdravec. Nemci in njih prijatelji miroljubni Slovenci so povzdignili Ljutomer, ti skrbijo, da se kraj zviija in da zre mirno v boljšo bodočnost, in to s tem, da skrbijo samo za svoj kraj, ne da bi se vtičali v ljudske občine in zadeve. Skrbeli pa bodejo tudi za to, da ne bodejo prišli nahujskani Čvenski in trajsinski takozvani slovenski kmetje na krmilo, ne, da se ne bode zgodilo nikdar, tudi ne različni Karti, Misiji in Bšezini nam ne bodejo zapovedovali, da bi si potem v našo škodo polnili svoje globoke pe. Naša nemška šola vedno napreduje, saj pa so slovenski kmetje spoznali njeno vrednost. Ob koncu leta je imela krasno razstavo otročjih del, katera je vsakega obiskovalca presenetila in razveselila. Žalostno, da si še vedno ne upajo nekteri kmetje poslati svojih otrok v to šolo, čeprav bi to storili. Seve, krivi so temu zopet takozvani pristi, kateri hočejo, da se kmečki otrok nebi ničesar naučil, čeprav so se ti takozvani vrli Slovenci vsega znajo, naučili tudi v nemških šolah. In med njimi žalibog možje, kateri bi morali za napredek svojega ljudstva skrbeti, advokati, učitelji itd. Najhujši dohtar Grossmann, kateri je židovskega pokolenja, je majhne rasti, morda nima tudi preveč podobenkom, pač mnogo boljša bi bila za njega proja jajc in kosti, kakor se mu je to pri zibelki obetalo. Mi mu svetujemo, naj da vendar enkrat mir. Saja, kateri je 7 let trgal hlače v gimnaziji in se spjel celo do časti posojilničnega „šribarja“, si

najbrž misli, da bode s pomočjo hujskarije postal okrajni načelnik. Učitelj Šneider (Schneider), rodом Nemec, doma iz Šlezije, se je še le v poznih svojih letih naučil za silo slovenščine, in sedaj kriči kot nemec najhuje „nazdar“ in „živijo“! Novi naš dekan č. g. Jurkovič je pri prihodu napravil na nas jako dober utis. Rekel je pri sprejemu na kolodvoru, da je prišel k nam, da bode tukaj skrbel za naše duše, drugo pa, da ga ne zanima in ne briga. Povdarjal je, da mu je vsaka politična hujskarija zoperna. Da bi pač bilo več takih duhovnikov na Spopnjem Štajerskem. Našim hujskačem ta govorica seveda ni nikakor ugajala. Vsa čast vam vrli gospod dekan, bodejte prepričani, da ste si v prvem trenutku zasigurali ljubezen večine Ljutomeržanov. — Vsem pa naj bode povedano, da se mi Ljutomeržani nikakor in nikdar ne bodedo vklanjati hujskajočim prvakom in njihovim fantalinom, katerih se kar nič ne bojimo, sicer pa trdno zaupamo na postave, katere nas bodejo branile pred izgredi pobalinske druhal.

Od sv. Andraža v slov. gor. Gospod urednik iz našega kraja pač kaj malo dopisov dobite, toda danes mi drugače ni nikakor mogoče, moram Vam vendar nekaj naznaniti. V nedeljo dne 6. septembra se je pri nas ustanovilo klerikalno bralno društvo, katerega smo ravno toliko potrebovali, kakor točo. Do sedaj smo vedno mirno in složno živeli, toda nemir in prepir nam je prinesel kaplan od sv. Benedikta. Med drugim je ta „častiti“ gospod rabil besede: „Kdor Štajerca bere, ta ni vreden, da bi mu drugi plunil v usta!“ Kaj ne, gospod kaplan, take olike ste se najbrž v „črni šoli“ naučili? Kaplan iz desete fare, pusti nas pri miru, drugače bode svet nekaj jako finega zvedel! — Dragi kmetje, glejte kako imajo kaplani čas, da lečejo po nedeljah in praznikih celo po ljudskih farah, da pa bi spravili siromaka na smrtni postelji z Bogom, da bi mu posodili zadnjo pot ne da bi bilo za to treba plačati, ne, za to pa nimajo časa. Ako grem na primer v farovž prosit za pogreb kakega siromaka, hitro me gospod župnik ali pa kaplan vpraša: „Kdo bo plačal?“ Kristus ni dal nigdar takega vzgleda svojim učencem in gotovo tako postopanje ni v mislu njegove svete vere. — Ti kaplan od sv. Benedikta vedi, da si posejal s tvojimi besedami samo sovraštvo med nas, na vrh pa si igral jako slabo ulogo. Ako nas ne bodeš pustil pri miru, bodedo ti drugo pesem zagodli.

Slavški fantje.

(Opomba uredništva: Kaplan od sv. Benedikta, pusti mirne farmane pri miru! Ali nisi slišal še nič od naše „črne škatlje?“ Ako jo odpremo, mogoče, da najdemo tudi neko zanimivo dogodbico v njej, katera bode nekemu kaplančku takoj zamašila, brez pluvanja, usta. Ako bode to tebi jako ljubo, za to nikakor ne jamčimo!)

Leskovec. Puščavnik sem v Šprihovnjaki in sv. Avguštin in sv. Magdalena me gledata vsako jutro, ko vstanem popolnoma natešče. Letos me je harež zapel, za to pa nimam tudi nigdar denarja, toda lahko se potalažim, ako pomislim, da ga tudi Sv.

Avguštin in Sv. Magdalena več nimata, čeprav sta pred par desetletji imela mnogo „tauženterjev“ v „šparkasi.“ Bog vè, kje je ta denar? Farmani ga gotovo niso porabili! Naš bivši župnik Vodušek ima jako lepe konje in kočijo, tudi naš Kralj ima lepo kočijo — konji so „sühi.“ Ja, sakra, sakra, ko že govorim od kočij, veš kaj „Štajerc“, naš častni občan, ljubi naš klerikalni poveljnik Stoklas si je tudi kupil kočijo. Mogoče da z ravno istim denarjem, katerega mu morajo občine plačevati za to, da stanuje v svoji — palači. Kočija je že tu, toda konja še nima. Ako me dobro plačaš Stoklas, grem s teboj k nekemu posestniku, ki ima prav lepega konja, po ceni — sicer ima naduho, ki je kakor se to že med nami konjskimi „handlerji“ reče 14 „klaftrov“ dolga in 9 „klaftrov“ široka, pa za klanec tje gor v Strmec in za ilovico v njem bode že dober! Veš Stoklas, ako si kupiš lepega konja, potem še nas morda prisiliš, da ti moramo cesto „poflajštrati.“ Stoklas, kedaj pa bodeš dal občini nazaj diplom tvojega posili častnega občanstva? Ljubi Štajerc, drugokrat več, zakaj moram iti polhov lovit, letos so jako mastni!

Puščavnik iz Šprihovnjaka.

Vransko. (Žalostne razmere.) Odkar je jedel notar Jezovšek tri dni zaporedoma z veliko žlico pri škofovski mizi v Braslovčah na Vranskem in v št. Jurju ob Taboru, in sploh odkar je zasedel par častnih mest, postaja od leta do leta neznosnejši. Njegova mora veljati, jeli prav ali ne. Pri zadnji občinski volitvi je razdvojil tržane in je delal z nepotrebnimi rekurzi davkoplačevalcem znatne stroške. Kdo vendar pa je posejal med nje novo še večje sovraštvo? — Kakor povsodi, hotel je komandirati tudi pri občinski upravi. Spodletela sta mu sicer rekurz in županski stolček, a glej ga, nagajal pa jim vendar bom. Kot šolski nazdornik in ud okrajnega šolskega sveta nagovoril je nadučitelja Megliča, da je le-ta tožil občino in novega župana za občinski vrt. Tožba je pri sodnji za Megliča izpadla neugodno. Dobro tako, zakaj pa se je Meglič dal pregovoriti in je šel na lim. Zdravnika dr. C., kateri noče po notarjevi piščalki plesati, je v gostilni pripravil do razžalitve in potem seveda je bilo g. doktorju gorje. Ali je to možato? Nas kmete, kateri smo volili proti njemu, je vzel posebno na piko. Dajmo jih za njihov drzen nastop proti nam! Kot zgoraj omenjeni šolski nadzornik predlaga kazni za neredno šolsko obiskovanje. Po zadnjih občinskih volitvah plačujem, da je groza in še nič bi se ne hudovali, če bi se z vsemi jednako postopalo. Stranke Klančnik, Brišnik in druge so se pritoževale zaradi neenakega postopanja, toda notar Jezovšek je v svoji vsegamogočnosti vsako tožbo že v kali zatrl. Danes obračamo se koj na visoki deželni odbor, da v tej stvari povzroči nepristransko preiskavo, notarja odstavi in postavi takega nadzornika, kateri bode ali vse otroke doma pustil, ali pa vse z enakim kaznovanjem silil v šolo. Ravno notarjeva, nadučiteljeva in še druge hčerke takozvanih boljših hiš so z 12. letom brez vsacega vzroka iz šole stopile, med tem ko naše

otroke, ako bi pri opravičenem delu samo par ur iz ostali iz šole, najhuje kaznujejo. Nikar ne mislite, da hočemo sto pritožbo nagajati, kakor neki notar s svojimi vednimi in večnimi rekurzi. Ne, ako bi to hoteli, spravili bi na svetlo še mnogo, mnogo bolj zanimive reči, na primer zgodbo Amalija in Evald, za kar je pa še čas!

Davkoplačevalci.

Medgorje na Koroškem. Čeravno nerad, sem vendar prisiljen, opozarjati nekatere klerikalce naše občine, da se ne bodejo več toliko brigali za mojo osebo. Posebno opozarjam V. Triebelniga, po domače Tomažič v Medgorskih Rutah, da bi meni kot učitelju ne dajal drugih imen, posebno ne vpričo šolarjev, ker sem s svojim imenom popolnoma zadovoljen. Ako bi zopet kaj tacega slišal, moral bi si drugod poiskati pravice. Kar se tiče nadučiteljevega mesta v Medgorjah, je najboljši vi klerikalčeki, da molčite. Vas deželni šolski svet gotovo ne bode vprašal, ali bode mene imenoval za nadučitelja ali ne. Sicer pa nikakor ne mislite, da bi jaz morda z veseljem ostal za učitelja v kraju, v katerem še ni bilo učitelja, da ga ne bi tožili za vsako malenkost, sevé po krivici, pri višji oblasti. Dokaz, kako je ta kraj priljubljen, je bil pač ta, da ni bilo nobenega učitelja, kateri bi bil prosil za to mesto, kateri bi bil kompetiral v vaše zlate Medgorje. Tudi jaz ne bi bil, ako bi se mi ne bilo prigovarjalo od druge strani in ako ne bi bil še tako mlad. Vam klerikalcem bi bil seveda učitelj všeč, kateri bi se ravnal po vašem starem kopitu, kateri bi tako plesal, kakor bi vi žvižgali, sploh kateri bi trobil z vami v en, namreč klerikalni rog. Pa hvala Bogu, takih učiteljev, kateri bi se dali klerikalcem zapeljati, na Koroškem ni. Vi ste se izrazili, seveda vse za mojim hrbtom, da sem jaz vzrok, da je izgubil sin vašega župana poveljnika poštno nabiralnico. To ni resnica! Ako ne veste, kdo je vzrok, ga vam bodem pa jaz povedal. Vzrok je županov sinček sam, kateri ni opravljal pošte tako, kakor to poštna postava zahteva. Ali sem morda jaz vzrok, da se je zgubilo toliko reči na pošti? Stvar se je dokazala. Sedaj ima pošten mož nabiralnico v rokah in to vam vi klerikalčeki ni prav! Vi gospod Tomažič, kaj vas pa briga moja ženitev? Vi povprašujete tudi, kedaj se bom jaz ženil in kje? No vedite, da vas bodem, kadar me bode veselilo sprejeti sedmi sveti zakrament, že o tem obvestil, da bode potem vaša duša srečnejša; sploh pa vas bodem prosil, da mi bode pomagali, pridobiti si kako ženico, ker ste vi morebiti bolj znani z ženskami, kakor jaz. Vi tudi kaj radi udrihate po „Štajercu“ kot klerikalec z dušo in telom, a berete pa ga vendar kaj radi, ako ga le dobite v roke. Če vam „Štajerc“ tako ugaja, no pa si ga naročite, sicer pa gotovo ne bode „Štajercu“ toliko na tem ležeče, da dobi vas kot naročnika. Le ostanite pri vašem „Miru“! Toraj vi klerikalčeki v obče in vi g. Triebelnig, zanimajte se za druge reči, mene pa pustite pri miru, kakor to storijo vrli napredni možje, katerih je hvala Bogu vendar še nekaj v vaši občini. Sicer pa itak ne mislim več dolgo trpeti v vašem klerikalnem gnjezdu.

glejte sami po sebi, potem šele gledite na druge. Vsak za se, Bog pa za vse!“ Mogoče, da se še vi-
Anton Martinjak, učitelj.

Razne stvari.

Velika zmaga naprednjakov.

Kakor poročamo na drugem mestu, je zmagala pri volitvah v okrajni zastop Gornje Radgone sijajno „Štajerčeva“ stranka. Vsa naša naprednim možem volilec! Bog daj, da bi bilo tudi v drugih krajih tako!

Spodnja sveta Kungota. Priobčili smo svoj časopis iz tega kraja, kateri je povzročil neljubo ogorčenje. Vsakdo pač ve, da nam nikakor ne morejo vsi ljudje znani in potem se pač lahko zgodi, da se vrine v kakem dopisu tudi kak pogrešek. Kar se nam piše sedaj od nekega popolnoma zanesenega moža, storila se je v našem dopisu občinskemu zastopniku g. Krambergerju krivica. Ako je to res, potem to krivico radi prostovoljno popravimo. Sploh nismo nikakor napadli gosp. Krambergerja, kot tega, temveč naš napad se je pečal večinoma s temi občinskimi cestami in z zanemarjenim šolskim poslopjem. Glede takih stvari se seveda moramo zati na dotičnega dopisnika, ker nam ni nikakor mogoče, da bi se sami prepričali, ali so v tem ali drugem kraju ceste in šolska poslopja v dobrem stanju. Ako smo toraj nastopili za zboljšanje cest in popravek šolskega poslopja, mislimo, da smo ravno v prid cele občine, sploh vseh tamošnjih kmetov. Pa za občino korist dobi ta ali drugi bodi si še tako pošten in spoštovan mož malo pod nos, da bode to gotovo kaj rad odpustil, posebno, ako da je deloval vedno v prid svojih občanov. Sploh je dotični dopisnik javno v našem listu priznal, da je on sestavil dopis, stopil je toraj on pred občino in se ponudil s tem vsakomur, da dokaže ne rešničnost svojih trditev. Mi nismo imeli nikakršnega vzroka, da bi ne bi bili gospodu Achitschu verjeli, posebno, ker se je on odkritosrečno ponudil, da razkrije s svojim imenom odgovornost za vse, kar je pokrtil v dotičnem dopisu. Toraj še enkrat, ako mi ne v edo ma storili gospodu Krambergerju krivico, ga prosimo kaj radi za odpuščanje. Našim dopisnikom pa svetujemo, da naj nikakor ne pošiljajo pismov, kateri morda izvirajo iz osebnega sovražnosti, sicer bi se mi nikakor ne morali potezovati ob čen blagor kmetov dotičnega okraja, da pa mi o zbolšanju cest in o popravu šolskega poslopja pisali v naš prid, temveč v prid tamošnjih občanov, to nam bode g. Kramberger, kot naprednjak od pet do glave, gotovo tudi priznal. G. Krambergerju pa svetujemo, naj nadalje nikdar več ne privoli, da bi ga mariborški listič hvalil in njegove zasluge, katere so zares v obče priznane med našimi koval, ker slavo spevi — prosimo brez zamere, katere poje „Fihpos“ poštemu kmetu in pred-
niku — smrdijo!

Velikanska povodenj. Vsled velikega deževja dne 13., 14. in 15. t. m. je zadela neizmerna nesreča nekatere kraje Stajerskega, Koroškega in Solnograškega. Skoraj od vseh krajev ob Dravi javlja telegraf strašno povodenj in škodo, katera se sedaj, ko se te vrste pišejo še nikakor ne da priračunirati. Drava je tako naglo narasla, da je podrla skoraj vse moste na Koroškem in nekatere na Štajerskem. Največja nesreča se je zgodila dne 15. zvečer v Mariboru. V Mahrenbergu je namreč ta dan podrla mogočno narasla Drava skoraj novi most in ga nesla proti Mariboru. Približno ob 8. uri zvečer je priplaval ta most v Maribor in je trčil ob zgornji mariborški most, tako, da je več stebrov podrl. Nato se je zasipal skoraj celi mariborski most v Dravo. Na mostu je bilo več ljudi, med temi tudi mestni policaji, kateri so pričakovali mosta iz Mahrenberga. Javi se, da se je pri tem nad 16 ljudi potopilo. Toda gotovih poročil še do sedaj o tem nimamo, do sedaj se je brzojavno potrdilo, da sta pri tem groznem dogodku zgubila mariborska policaja Franc Lubša in Josef Fellner življenje. Policaj Kusmann, kateri je tudi pal v Dravo, se je rešil. V Ptujju so z velikim strahom pričakovali plavajočega mosta, toda ni ga bilo. Razven desek in tramov se ni tukaj ničesar videlo. Pač pa so videli nekateri kmetje dne 16. predpoldan na sredi ptujskega mosta samo za trenutek dve možki črno oblečeni trupli plavati. Neizmerno škodo je pozročila Drava v ptujski okolici, posebno na Bregu pri Ptujju in v Šturmovcah. Na Dravi, katera je tako narasla, da je segala v ptujske ulice, je plavalo nešteto mrtvih živali, poljskih pridelkov, buč i. t. d. Koroški deželni odbor je že dovolil dne 16. t. m. 200 tisoč kron podpore poškodovanim. Da bi bil v ptujski okolici kdo zgubil vsled te povodnje življenje, še do sedaj ni znano. Ker pišemo to ravno ob sklepu našega lista, in ker še ni popolnoma zanesljivih poročil o celi povodnji, bomo ostalo poročili v našem prihodnjem listu.

Vročje jedila. Pač morda nihče ne pomisli, kako veliko škodo povzroči jed, katera se vroča povzije. Bolezni v goltancu, v požiralniku, v želodcu, skoraj ves zobobol so večji ali manjši posledki povžitih, vročih jedil. Počakaj, da se ti bode vroča jed ohladila, potem jo povzij in sicer ne naglo, temveč počasi in marsikatera bolezen bode izostala!

Dolga pridiga. Neki mladi duhovnik je imel navado, da je jako dolgo pridigoval. Neko nedeljo je pri večer-
nicah zopet govoril prav dolgo. Ker je pa bil zelo kratkoviden, ni opazil, kako ljudje eden za drugim na tihem zapuščajo cerkev in da je bila nazadnje že skoraj popolnoma prazna. Govoril je vstrajno dalje in dalje — praznim klopem. Slednjič pa se priplazi mežnar, kateremu se je začelo tudi že dremati, ker ni imel nikake družčine, po kolenih na kancel in pravi duhovnemu pastirju: „Prosim velečastni, da zaprete cerkvene vrata, ko bode te nehal, tukaj imate ključ, ker grem tudi jaz domov.“

Celjski „žabi“ v odgovor. Celjska „žaba“, katera nosi visokoletče ime „Domovina“, list celjskih pr-

vakov, piše v svoji številki z dne 8. sept. 1903. to le: „Kdo je pa storil več za naše ljudstvo „farška in dohtarska druhal“ ali pa ptujska nemčurska cunja z njenim od peka Ornika z südmarkinim denarjem plačanim in vzdrževanim urednikom in vso Wratschkovo nemčursko druhaljo vred? Morda tisto uredniče „Štajerca“, tisti Trewentschegg, ki je pred kratkim lazil v Celju okoli slovenskih mož ter se ponujal za izdajanje slovenskega lista? Taki ljudje hočejo rešiti slovenskega kmeta?“

Odgovor na ta vprašanja je jako lahek! Ornič je storil za naše ljudstvo več, kakor vsi popi in dohtarji, ker je, čeprav Nemec, vsikdar rad pomagal slovenskim kmetom! Wratschko in njegova „nemčurska druhal“ uživajo že nad 13 let zaupanje celega gornjeradgonskega okraja in so dne 10. in 11. tega meseca dobili glede svojega delovanja krasno spričevalo, ker jih je celi okraj zopet izvolil v okrajni zastop. Tisto uredniče, tisti Trewentschegg sem pa jaz, kateri sem kot rojen Haložan in kmečki sin posvetil vso moje znanje, vse moje moči „Štajercu“, ker sem živel, ko sem bil žalibog prisiljen na moje študije na univerzi opustiti, delj časa med ljudstvom in sem gledal njegovo neizrečeno bedo, povzročeno od nekaterih popovskih in dohtarskih slovenskih fakinov! Da bi bil jaz lazil pred kratkim v Celju okoli slovenskih mož, ter se ponujal za izdajanje slovenskega lista, to je — prokleta laž in pisatelja dotičnih vrst imenujem tukaj javno nesramnega lažnjivca! Slovenske celjske prvake, kateri bi bili v taki zadevi edino merodajni, zaničujem iz dna moje duše. Jaz ljubim slovensko ljudstvo bolj, kakor pa tisti, kateri izsesajo iz njega zadnji krajcar, si zidajo s kmečkim denarjem krasne palače, razkošno živijo, pri bogato obloženih mizah pijejo šampanca, vrh tega še vlagajo milijone „prihranjenega“ „zaslužnega“ denarja v posojilnicah, med tem, ko ljudstvo strada! Ako branim s vsemi mojimi močmi to ubogo, nedolžno ljudstvo pred temi pijavkami, potem pač smem upati, da me sodijo sedajni poštenjaki bolj pravično, kakor „Domovina“ in njeni podrepniki — sodbe bodočega roda se ne bojim, ker vem, da bode, kar se tiče mojega imena, ako se že bode v poznejših časih kedaj imenovalo, za mene brez dvombe ugodna!

J. Drevenšek.

„Urna škatlja.“ Včeraj smo dobili neko jako fino poročilo, toda moramo je shraniti v našo črno škatljo. Naslov pa našim bralcem vendar hočemo povedati, glasi se tako le: „Znani župnik, njegova ljubica in — stranišče na Bregu pri Ptuj“. Ljubi naš prijatelj župnik od Sv. Barbare v Haložah, kolikim od tebe kaznovanim Barbarčanom bodeš dal denar nazaj, ako ti povemo ime tega župnika, kateri ti je jako, jako dobro znan?

Zunanje novice.

Živinski oče. V Belicerkvi na Češkem so bili pri zadnjih manevrih nastanjeni vojaki tudi pri nekem posestniku Haleku. Takoj prvo noč so slišali iz kleti

ječanje in zdihovalje. Vojaki so vdrli v klet ter našli na gnjili slami, ki je razširjala grozen smrad v cunje zavito okoli 20 letno dekle, shujšano do kosti. Vojaki so o tem takoj obvestili oblast. Preiskava je dognala, da je Halek imel svojo lastno hčer zaprto v kleti, vsled česar je dekle pozabilo govorico ter le mrmlalo nerazumne glasove. Zverinskega očeta so zaprli.

Ziva pokopana. V ruski občini Novačerkavska je umrla pred kratkim žena bogatega grajščaka. Ker ni bilo zdravnika blizu, da bi potrdil njeno smrt, naprosil je grajščak župnika, da to stori. Na župnikov nasvet je bila žena že drugi dan pokopana. Čez nekaj časa pa je grajščaku začela vest očitati, zakaj ni dal žene po zdravniku preiskati. Prosil je toraj za dovoljenje, da sme ženo izkopati, kar se mu je tudi dovolilo. Ko so krsto (trugo) odprli, pokazal se je izkopalcem grozen prizor. Meso z rok je bilo izpraskano, oči so bile izbuljene vsled strahu in smrtne groze, v rokah pa je tiščala cele šope las, ki si jih je izpulila. Pokopali so namreč navidežno mrtvo, katera se je zbudila v grobu.

Pisma uredništva.

Pišee. F. Verstovšek. Na Vaše vprašanje Vam odgovorimo, da ni nikdar škof prepovedal „Štajerca“ brati, ker ga on sam tudi bere. Prepovedujejo ga samo tisti duhovniki, kateri se bojijo, da bi prišlo njihovo pregrešno življenje na dan. Sveti oče papež ga tudi niso prepovedali. Gotovo bi sami „Štajerca“ čitali, ako bi znali slovenski, bili bi pa gotovo z njim tudi zadovoljni, saj stori „Štajerc“ s tem, da krtači slabe duhovnike, veliko več dobrega za sveto katoliško vero, kakor pa tisti duhovniki, kateri v spovednicah lažejo, ko rečejo, da je greh, kdor ta list bere. Ostanite zdravi in bodite nam, kakor do sedaj zvest naročnik o popu pa, kateri Vam ne da odveze radi „Štajerca“, bodite prepričani, da ni vredno, da bi mu povedali Vaše grehe.

Crešnjice v konjiškem okraju. Priobčimo prihodnjice. **Sv. Urban.** Je prišlo za ta list prepozno! Prihodnjice! Srčen pozdrav!

Zaveden Teharčan. Dopise sprejemamo samo od naročnikov!

Bogato žetev sme samo tisti pričakovati, kateri gnoji rži in zimski pšenici ne le z gnojem, katerega dobiva iz hleva, temveč tudi z Thomasovo žlindrasto moko (melo). Treba je te moke na en hektar 6—8 meterskih centov. Ako se poseja zimsko žito, ne da bi se njive gnojile z gnojem iz hleva, naj se porabi za en hektar 6—8 meterskih centov te moke, a mora se v tem slučaju spraviti na njivo dovolj kalija in dušika na umetni način. Toda zahtevati je pri nakupovanju odločno **garantirano čisto Thomasovo žlindrasto moko z varstveno znamko zvezda** (Sternmarke). Paziti je pri tem strogo na znamko in plombo. Da se ne bode vrnilo kako slabejše blago pod tem imenom, naj se pusti moka pri preiskovalni gospodarstveni štaciji preskusiti. Ako se naroči celi vagon, potem se izvrši ta preskušnja brezplačno. Mi opozarjamo naše bralce na dotično oznanilo glede prodaje te moke v našem listu.

Na prebavljalne organe se mora paziti, kajti ni nobenega drugega organa v človeškem telesu, ki bi vsled najmanjšega motenja tako obširno vplival na druge organe in istim pripravljal najhujše posledice. Pazi se na prebavljalne organe, ako si prizadevamo njihovo delo olajšati stem, da vzbujamo delavnost prebavljanja in podpiramo čistilne funkcije prebavljalnih organov z milo odvajajočim sredstvom. Tako sredstvo imamo in sicer že 40 let najbolj znano dr. Rosa balzam za želodec iz lekarn B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Dobiva se pa tudi v tukajšnji lekarni g. Behrbalka.

Loterijske številke.

Trst, dne 5. septembra: 70, 78, 5, 7, 62.
Gradec, dne 12. sept.: 14, 40, 15, 50, 9.

našli
cunje
Vo-
va je
aprti
er le
a so

avska
Ker
smrt,
pni-
Čez
zakaj
toraj
nu je
al se
lo iz-
u in
as, ki
ležno

govov-
er ga
ki, ka-
dan.
sami
ovo ž
slabe
vkor
jo, da
n, ka-
ne da
reden,

odnjič.
odnjič!

d na-

zimski
Thoma-
8 me-
ojile z
ntov te
duška
ntirano
marke).
vrnilo
kvalni
se iz-
dotično

druga
obširno
Pazi se
i stem,
ije pre-
imamo
lekarne
i v tu-

62.
9.

Štajerska
ROGAČKA
Gempel in Styria
WISSELA VODA **SVETOVNOZNANA**
OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda.

79

Za krčmo na račun

Čeleta krčmar in krčmarica. Krčma, katera je v lepem kraju
rjske doline ima po letu in po zimi dovolj gostov. Vina
ara se stoči jako mnogo. Krčma ima več sob za tujce,
lišče v hiše itd. Treba je popolno znanje nemškega jezika
merno obnašanje pred finimi gosti. Primerna krčmar in
marica, katera morata imeti najmanj 1000 K. kavicje, naj
rita pismeno ali ustmeno pri F. Hocke, Graz Brock-
mannngasse 27. 1061

Josef Kasimir, Ptuj

(tik „Štajerca“)

proča svojo bogato zalogo specerijskega blaga in
kvrstne barve (farbe), sploh vseh v to stroko
lajočih reči. Opozarja cenjene odjemalce na svojo
stno kavo, na najfinejši čaj (te), na svoje olje,
to (melo), riž (Reis), maščo itd. Prodajo tudi v
boljši kakovosti spiritus, vsakovrstne esence za iz-
vanje jesiha in žganja, sodo, žveplo za sode, pipe,
e, milo (žajfo), mast za voze in za čevlje, vsako-
ne oljnate barve, firnis in čopiče (pinselne) in naj-
boljši petrolej. — Cene so jako nizke.

Josef Kasimir, Ptuj

(poleg Štajerca). 1054

Škriljnato streho (Schieferdach)

1040

proda 200 kvadratnih metrov škrilnatih ploščic (Schiefer-
na) po jako nizki ceni. Vprašati je pri Adolfu Baltzer,
stavbinskemu mojstru v Mariboru, Obere Herrengasse.

Kovaški pomočnik

ri ojenj, kateri želi delj časa
v enem kraju, se takoj
ne. Več pove Franc Werde-
kovaški mojster pri Sv. Vidu
Ptuja. 1057

Ekonom

je dovršil sadje in vinorej-
nalo z dobrim uspehom več
tega in slovenskega jezika
meti službo na kakem večjem
stru ali vinogradu. Ponudbe
se pošljejo pod „**Ökonom 500**
dorf bei Luttenberg“. 1055

Kovski učenec

oj sprejme v pekarijo **Mar-
jurko** v Mislinji pri Slov.
a. Pogodbe ustmeno ali
no. 1056

Kolarska učenca.

koj sprejmeta pri Francu
kolarski mojster v Slov.
1039

Ženitna ponudba

Iščem neveste, ker bi se rad oženil
na moje veliko posestvo, katero
je vredno 9000 gold. Posestvo leži
v lepem kraju na Koroškem. Ne-
vesta naj bi imela starost med
25 do 40 let in kakih 4000 gold.
premoženja. Pisma naj se poš-
ljejo pod „**T. K.**“ na upravnštvo
„Štajerca“. 1060

Lepo posestvo

z velikim sadonosnikom, vinog-
dom v dobrem stanu, z rodovit-
nimi njivami in travniki, s stu-
dencem in zidano hišo (vsega po-
sestva skupaj je 8 oralov) se po
jako nizki ceni proda. Več pove
Franc Sorko v Polensaku. 1042

Močni jerbasi

(korpe)

spleteni iz žilavih šib, kateri so
jako trpežni in prav sposobni za
zbiranje krompirja in repe itd. se
po jako nizki ceni prodajajo od
občinskega urada v Podovci.
1053

Kava in čaj

iz prve roke, to je neposredno od
sadičarja kave in čaja, toraj s pol-
nim jamstvom za pristno nepo-
narejeno kavo in čaj.

Najnižje cene.

Najino dosti čez 100.000 ora-
lov veliko posestvo se obdeluje
najracionalnejše. Najine vrste
kave in čaja so jako aromatične
in zdalne.

Kava: Javafloor, najfinejša
4³/₄ kg gld. 6-65, fina
4³/₄ kg gld. 5-90. Javabasil-me-
šanica 4³/₄ kg gld. 5-40.

Posilja se carine prosto na vsako
pošto proti povzetju.
Cenik zastoj in poštnine prosto.

TURK & drug

veleposestnika na Javi, prodajalca
kave in čaja v lastni režiji

v Trstu 926

via Rapicio štey. 7.

Brenceljno olje,

katero brani konje in živino proti
opikanju brenceljnov (obadov) in
muh prodaja **drogerija magistra**
farmacije J. Fiedler, Celje, Bahn-
hofgasse št. 7. 1002

Učenec

za brivsko obrt (friser) se takoj
sprejme. Vprašati je pri **Rihard**
Starkel, brivec v Ptuj. 1012

Kupim več vagonov jabolk

moštnih, potem kupujem hruške,
češplje, orehe, laneno seme, suhe
gobe, milišno štupo, smrekove
storžne. Vse plačam po najvišji
ceni in sicer takoj v gotovini. Pri
ponudbah prosim poslati vzorec
(mušter). **Franco Kupnik, Konjice.** —
Sprejem tudi zveztega konjarja
za lahko in težko vožnjo v letno
službo. 1032

Bukove drva

jako lepe in suhe dobe se in sicer
meterski klafter po 8 goldinarjev
pri **Maksu Berlisg**, trgovcu v Zita-
lah (Schilttern). 1009

Dva

kovaška učenca

se takoj sprejmeta v učenje pri
Maksu L. Koschier, kovaški moj-
ster v Laškem trgu (Tüffer). 1019

Dva

pekovska učenca

iz boljše hiše, se takoj sprejmeta
v učenje. Eden naj bi imel že
nekaj pekovskega znanja. Več
pove **Karl Regula**, pekovski moj-
ster v Celju. 1029

Pekovski učenec

iz boljše hiše, se takoj sprejme
pri **Jožefu Achleitner**, pekarija v
Celju. 1023

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne po-
nudi taka prilžnost.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur te-
koča precisanker ura s sekundnim
kazalom, ki natančno kaže in za
katero se jamči 3 leta, ena mo-
derna židana kravata za gospode,
3 jako fini žepni robci, en prstan
za gospode z imitiranim žlahtnim
kamenom, 1 nastavek za smodke
z jantarjem (bernšteinom), 1 eleg.
broša za dame (novost), 1 krasno
žepno tojletno zrcalo, 1 usnat
mošnjiček, 1 žepni nožič z pri-
pravo, 1 par manšetnih gumbov,
3 gumbi za srajco, vse iz duple-
zlata z patentiranim zaklepom,
krasen album za slike v katerem
je 36 najlepših podob sveta, 5 reči,
katere povzročajo pri starih in
mladih mnogo smeha, 1 jako ko-
ristna knjiga, v kateri so zložena
pisma, 20 reči za korešpondenco,
in še 400 drugih različnih stvari,
katere se rabijo pri hiši in so za
vsakogar potrebne, vse to se dobi
z uro vred, katera je sama tega
denarja vredna, za samo gld. 1-80.
Razpošilja se proti povzetju ali
če se denar pošlje naprej, skozi
dunajsko razpošiljalnico **Ch. Jung-
wirth, Krakau A/14.** 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Trgovski pomočnik

z dobrimi šolskimi spričevali, iz-
vežban v trgovini z mešanim bla-
gom, želi sedajno službo preme-
niti. Ponudbe naj se pošljejo na
upravnštvo „Štajerca“ pod šte-
1052 vilom 1052.

Lončarski pomočnik

kateri zna tudi žgati in

učenec

za lončarsko obrt se takoj sprej-
meta. **Josef Wesiag**, lončarski
mojster, Ptuj. 1051

Domačo slanino

(špeh)

lepo razsekano kupujeta **Brata**
Slawitsch, trgovca v Ptuj. Po-
nudi naj se v trgovini florijanski
trg (Florianiplatz) ali pa v podru-
žnici pri dravskem mostu (Wag-
platz). 1048

Komi

18—24 let star, več nemškega in
slovenskega jezika (kateri prihaja
iz dežele ima prednost) se takoj
sprejme za prodajo železa. Naslov:
Joh. Slawitsch, Sv. Lenard v
Slov. Goricah. 1047

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali več
nemškega in slovenskega jezika
se takoj sprejme za trgovino z
mešanim blagom. **Alojz Papst**,
trgovina z mešanim blagom pri
Sv. Lenartu v Slov. Gor. 1046

Učenec

za mešano trgovino se takoj sprej-
me pri **C. P. Rayer**, Arzlin, Vojnik
(Hochenegg). 1045

FRANZ KAISER

žganjarnica v Ptuj.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosogljjo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Kupite enkrat na poskus!

Pisma naročila se vestno in točno izvršujejo.

902

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

 Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v Ptuj. 559

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. Jos. Kasimir in v kopališču samem.

Dobra priložnost za kupovanje.

Prodajam po čudovito nizki ceni vsakovrstno sukno (štof), zajg za hlače, sukno za gospe, kakor tudi kotone. Pri meni se dobi tudi vsakovrstno platno za rjuhe itd., platno za srajce, vse drobno blago in vsakovrstne pletenine. Moje špecerijsko blago in moje moke (mele) so najboljše. — Znižal sem cene, da dam stem cenjenemu občinstvu priložnost za prepričanje, da se lahko izvrstno in jako trpežno blago kupi po nizki ceni le pri

Štefanu Brodar v Ormožu.

1035

Štefan Brodar v Ormožu.

Ptujsko posojilno društvo (Vorschussverein)

registrovana zadruga z neomejeno zavezo obrestuje hranilne vloge po

4%

in daje svojim družbenikom mejnična posojila po

5 1/2%

na leto.

1086

Nobena sleparlja!

Redka priložnost!

1 par močnih čevljev

(stifletnov) za možke ali ženske, izvrstno blago, jako trpežnih, se dobi v vsaki velikosti za samo 3 gld. 50 kr. Pri pismini naročitvi je treba samo poslati dolgot v centimetrih, katere naj se zmeri po podplatih.

1033

Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj.

Zahtevajte

brezplačen in frankovan moj cenik, kateri je bogato ilustriran s nad 600 slikami solidnih, dobrih in cenih ur, zlatnine in srebrnine.

Moja fabrika za ure

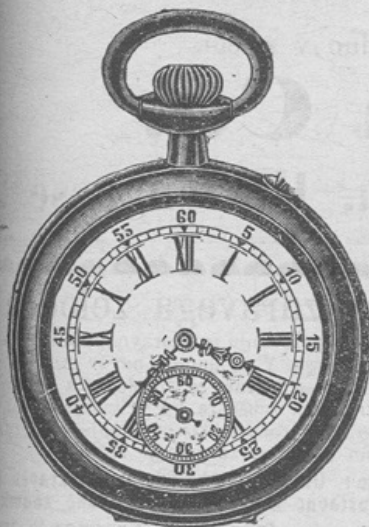

v Brūx-u

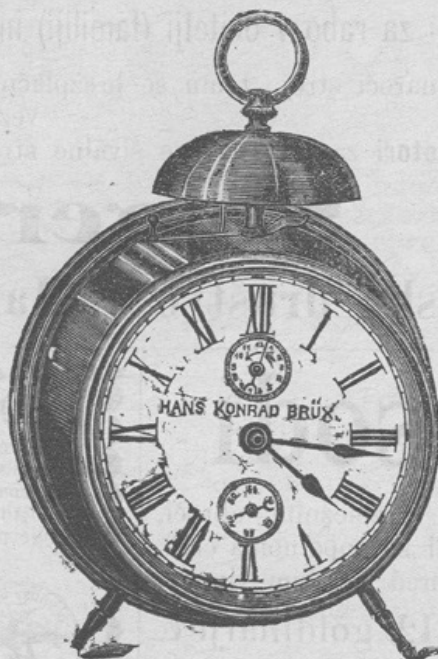
Brūx šte. 475 na Češkem.

Hanns Konrad

razpošiljatev ur, zlatnine in godbenega blaga

Št. 3401. Nikelnasta cilinder-remonter-ura, gladka in pa polirana, najsolidnejše izdelana, s kazalnikom iz emajla, s sekundnim kazalom in z majhno rinčico za verižico gld. 2-50, z podolgasto ročico, jako solidno izdelana gld. 3-—. Ravno ista ura kakovosti gld. 3-75, — Nikelnaste verižice s kompasom ali s ključem 30, 40, 50 in 60 kr.

Št. 3946. Konkurenčna ura budilnica po-amerikanskem sistemu, katera v vsaki legi gre, primerna za vsako službo, za katero se 3 leta pisмено garantira, da bode prav in dobro tekla, velja gld. 1-50, 3 komadi 4 gld. Z kazalnikom, ki se po noči sveti gld. 1-75, 3 komadi 5 gld.

Št. 3413. Srebrna cilinder-remonter-ura z belim ali slikanim kazalnikom iz emajla, s sekundnim kazalom in najfinejšim kristalnim steklom, zelo solidno izdelana, gld. 4-80. Ravno ista z nikelnastim oklepom gld. 3-60.

Najcenejša razpošiljatev dobrih ur, za katere se 3 leta pisмено garantira.

Veliki vinograd

Lepim in velikim sadunosnikom, 1 uro hoda od Maribora, v jako lepi legi, se takoj proda. Celo posestvo meri 30 oralov in vsebuje 14 oralov vinograda v najboljšem stanu (4 oralni so nasajeni z jako dobrimi ameriškimi trtami) 2 oralna njive, 1/2 oralna gozda, drugo so travniki, nasajeni z lepim rodovitnim sadnim drevmem. Na posestvu stoji gospodarska enonadstropna hiša z prešo in kletjo, potem druga hiša z prešo in 4 viničarske hiše. Vrtovje ima izvrstno vodo. Celo posestvo je zjedinjeno v eno celino in se proda z prešno upravo za grozdje in sadje, s kuhinjsko upravo in s celim letošnjim branjem vred, ker posestnik boleha, po jako nizki ceni. Več pove

Jakob Purgay v Leitersbergu pri Mariboru.

Lepo posestvo

z premakljivega blaga (sodnijsko cenjeno na 25.600 kron), katerem je krčma, dve hiši za najemnike in lepi kozolec, takoj radi starosti posestnika po jako nizki ceni proda. K posestvu spada 5 1/2 oralov lepega gozda, kateri se lahko takoj poseka in 5 1/2 oralov njiv in travnikov tik hiše. Poslopja so zidana in z opeko (ciglom) pokrita ter je vse velbano. Izvirna voda je kakih 50 korakov od hiše oddaljena. Približno 300 korakov daleč proč teče potok. Posestvo leži v lepem spodnje-štatskem trgu, tik železnice. V trgu je okrajna sodnija in davčni urad. Več pove posestnik, kojega naslov (adres) se izve pri upravnistvu »Štajerca«.

1025

Za

jesensko gnojenje!

Thomasova žlindrasta moka (znamka zvezda) je najboljše za gnojiti. Ta moka ima v sebi največ za žito, deteljo in travnike potrebne fosforove kisline in je jako po ceni. Jako izvrstna je tudi ta snov za vsako gnojenje na travnikih in pašnikih, v vrtih, za hmel in v vinogradih.

Z Thomasovo žlindrasto moko (znamka zvezda) se ravno tako hitro doseže izvrsten uspeh, kakor s superfosfatom, povrh tega je še boljše, ker trpi to gnojenje še delj časa in ker ima v sebi mnogo vapnenih snovi in mnogo magnezije.

Za Thomasovo žlindrasto moko (znamka zvezda) se jamči, da ima v sebi dovolj fosforove kisline in da ni v njej nikake citronske kisline. Preprodajalci jo dobijo za originalno tovarniško ceno.

Thomasova žlindrasta moka (znamka zvezda) je vedno v vrečah (zaklijih), katere so plombirane in imajo gornjo zablježeno znamko.

Thomasove fosfatne fabrike

družba z omejeno zavezo

Berolin W.

Posebno na to opozarjamo, da se vsem naročilem brez vsake zamude ustreže.

1024

Paris 1900.
GRAND PRIX.

Originalni Singerjevi šivalni stroji

za rabo v obitelji (familiji) in za vsako stroko izdelovanja.

Kdor si naroči stroj, temu se brezplačno da poduk v vseh modernih in umetnih vezilih.

Elektromotori za vsakovrstne šivalne stroje so vedno v zalogi.

Singer in Co.

akcijsko društvo v Mariboru, Herrengasse 24

Vinski sodi

kateri držijo 650 do 700 litrov, z železnimi obroči, se radi preselitve **prodajo**. Sodi so popolnoma čisti, ker se je iz njih stočilo šele pred kratkim vino.

Cena je za vsak sod 12 goldinarjev.

Razpošiljajo se na vsako železnično postajo.

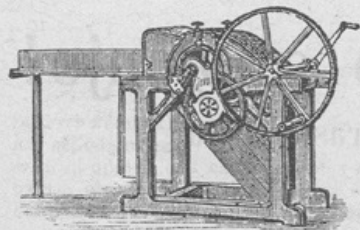
J. Kreinigg

998

trgovec v Žalcu (Sachsenfeld).

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

priporoča
izboljšane 949
vitále (Göpel)
mlatilnice

z najnovjšimi podlagami (lagerji), lahko tekoče

Dalje **stroje za rezanico delati, trijerje in mline za šrot.**

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo voznine prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo poštne prosto in zastoj.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj
zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

30

Ohranitev zdravega želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja odstranitvi nadležnega zaprtja. V ta namen naj se rabi najpripronejše znano sredstvo dr. Rose balzam za želodec. Ta je narejen iz najboljših iziskanih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in pospešuje prebavljanje ter provzroča lahko odvajanje tako, da sledi z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

Svarilo! Usi deli embalaže imajo zraven stojno postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga **lekarna B. Fragner-ja** v Pragi, c. kr. dvornega dobavitelja „pri črncem orlu“ Praga, Mala Strana, ogel Herudove ulice.

Pe pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2:56 se pošlje velika steklenica in za K 1:50 mala steklenica vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ptuj v lekarni g. Ignacij Behrbalb (spodnja lekarna).

Pozor beciklisti, krojači šivilje!

Popravila becikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (standteile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angleškem.

Tudi imam v zalogi vedno že rabljene in dobro ohranjene becikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem

Anton Fink

777

mehaniker v Ptuj, Postgasse števil.

Strune za gosle, citre, tamburice

in za vsakovrstne instrumente, in sicer najboljše najfinejše blago po jako nizki ceni, priporočata

Brata Slawitsch, Ptuj, Florijanski trg

Kdor naroči, naj izrazi natančno svoje želje, da zabranijo pomote.

1021

Ivan Schindler, Dunaj, III/1, Erdberg-

strasse 12

pošilja že veliko let dobre znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe: 900

mline za sadje, mline za grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodovode i. t. d.

od sedaj vsakomur po zopet izdatno znižanih cenah!

Ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene pipe, sesalke za vino, gumijeve ploče, konopljene in gumijeve cevi, priprave za točenje piva, omare za led, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje sodavode in penečih se vin, mline za kavo, dišavo i. t. d., stroje za delanje klobas, namizne tehtnice, steberske tehtnice, tehtnice na drog, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodje za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje in pleskarje i. t. d.

vse pod dolgoletnim jamstvom! po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke.

Ceniki z več kakor 400 slikami brezplačno in franko.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler

Dunaj III/1, Erdbergstrasse 12.

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . .	70 K	— h
Singer Medium	90	„ — „
Singer Titania	120	„ — „
Ringschifchen	140	„ — „
Ringschifchen za		

krojače . . 180 „ — „

Minerva A 100 „ — „

Minerva C za krojače in čevljarje . . 160 „ — „

owe C za krojače in čevljarje . . . 90 „ — „

linder Elastik za čevljarje 180 „ — „

ell (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 765

Delavci se sprejmejo.

Vsled povečanja fabrike za pohištvo iz trdega obokanega v Vrati pri Fiumi se sprejmejo delavci in sicer delavci, znajo obokati les (Bieger), potem delavci za pilenje lesa (Splaser), delavci za politiranje in delavci za privijanje (Schrauber). Ponudbe naj se pošljejo na ravnateljstvo fabrike za pohištvo v Vrati pri Fiumi. (Möbelfabrik Vrata bei Fiume.)

1028

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekldanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 43.

537

1058

Majer

s šestimi do osmimi delavskimi močmi, se takoj sprejme pri Jožef-u Rossmann, Frauheim.

Vprašati je ustmeno ali pismeno pri

Johann Hasel, Frauheim-Kranichsfeld.

30 vojaških konjev

se bode v soboto, dne 26. septembra potom licitacije prodalo. Licitacija se bode vršila na ptujskem živinskem sejmu in se bode pričela točno ob 8. uri zjutraj. 1059

Kmetovalci! Najdeno je varstveno in krmilno sredstvo za vaše svinje, katero kaj hitro povzroči, da postanejo tudi debele. Da se obvarujete škode, pitajte že prascem doktor pl. Trnkóczy-jev

1037

Kranjski redilni prašek za prašiče

Ta prašek pomnožuje žretje, poboljša pleme, meso in mast.

En zabojček za 50 vinarjev zadostuje za več mesecev.

Dobi se pri trgovcih. Po pošti se dobi (najmanj 5 zabojčkov) od glavne zaloge, lekarne (apoteke) Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Pohvalna pisma za ta prašek vsak dan prihajajo.

Lepe breze za kolarje

in sicer več stotin, bodejo se prodajale v nedeljo, dne 20. septembra t. l. na licitaciji od grajščine Samuschegg pri Možganjih. 1043

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme pri V. Leposcha, trgovina s špecerijskim blagom v Ptuj. Prednost imajo taki, ki so večji nemškega jezika. 1044

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

770 v Ptuj.

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

G. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

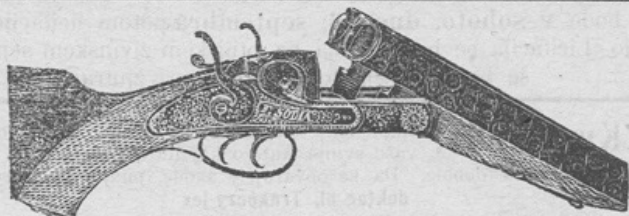
priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5. 744

FRANZ SODIA

844

tvornica pušk (Gewehrfabrik in Ferlach Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in krogelje, najizbornejša dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cene s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah poštne prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. Kdor bi mojim ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa vrnem denar. Moja zaloga je jako velika

Vencel Schramm

Celje, Glavni trg

izdeluje najcenejše godbene inštrumente in prodaja strune.

Gosle se dobe za 5, 8, 10, 12, 15, 20, 30, 50 in 100 kron. Citre za 12 kron in višje. Harmonike za 7, 9, 12, 15, 20 kron i. t. d. Za vse inštrumente se jamči.

Tudi vsakovrstna popravila se sprejemajo in hitro ter po najnižjih cenah izvršijo.

984

Hranilnica (šparkasa)

mestne občine v Brežicah

ima pisarno v svoji lastni hiši št. 27 ter uraduje vsak ponedeljek in četrtek od 8. do 12. ure dopoldne.

Vloge se polmesečno po štiri od sto obrestujejo, nevzdignjene obresti se vsacega pol leta h kapitalu pripišejo in trpi rentni davek od teh obresti hranilnica sama.

Posojila se oddajajo na zemljišča (nekretnine) po 5%, na menice in proti zalogam državnih zadolžnič in drugih listin vrednosti pa po 6%.

Koncem leta 1902 je bilo stanje vlog: K 740158.42 in rezervnega zaklada K 74029.96.

925

Ravnateljstvo.

Hranilnica (šparkasa)

mestne občine Celje

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1901 K 9,316.935

Vloge od 1. januarja 1902 do 31. decembra

1902 z obrestmi vred » 3,169.459

Od tega je odračuniti: K 12,486.394

Svote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1902 vzdignile K 2,677.843

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902 » 9,808.551

Hipotekarna posojila K 6,085.868

Mejnično stanje » 78.029

Posojila na vrednostne efekte » 20.601

Efektini zaklad » 2,919.611

Posedstva » 184.000

Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadruzi » 300.000

Vloge pri kreditnih podjetjih » 107.201

Stanje blagajne (kase) » 40.823

Glavni rezervni zaklad » 553.574

Posebni rezervni zaklad za kurzne difference » 298.150

Zaklad za penzije » 31.227

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača

rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.

